

Inklusionspolitik på Landsgrav Friskole

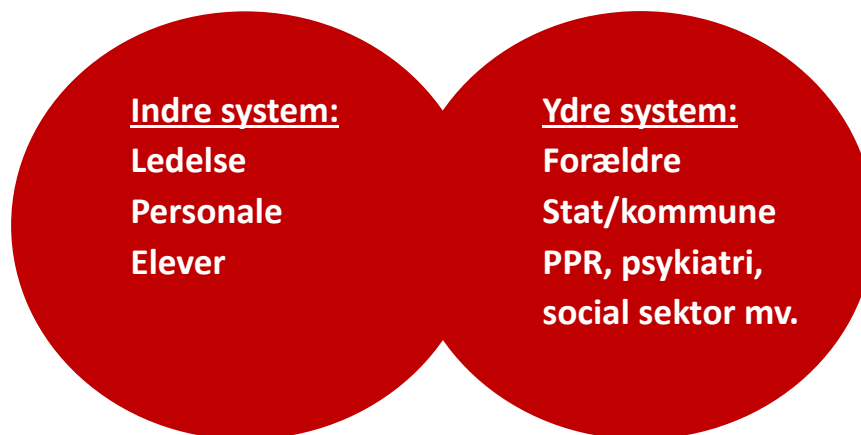
Formålet med inklusionspolitikken er, at der skabes den bedst mulige ramme for skolens arbejde med at skabe inkluderende fællesskaber på skolen, således at alle **børn trives, lærer og lever**.

Definition: Vi forstår inklusion som **en vedvarende proces**, der hele tiden finder sted i kraft af undervisningen og i kraft af skolens fællesskab. At være inkluderet betyder, at det enkelte barn:

- *Oplever sig selv som en del af klassens og skolens fællesskab*
- *Føler sig værdsat og anerkendt som menneske*
- *Deltager aktivt i undervisning og de øvrige aktiviteter på skolen*
- *Har et højt læringsmæssigt udbytte relativt set*

Ved **placering af støttelærer- og specialundervisningsressourcer** er skolen derfor særligt opmærksom på elever, som er i faregruppe for marginalisering, eksklusion og lavt fagligt udbytte. Det kan være elever med indlæringsvanskeligheder, opmærksomhedsforstyrrelser, trivselsproblematikker mv.

Inklusion handler ikke kun om den enkelte elev, men om gruppen: Derfor har vi fokus på at skabe **inkluderende fællesskaber**, hvor rummelighed, ligeværdighed og respekt er bærende værdier. Det er ikke den enkelte lærers individuelle ansvar at skabe inkluderende fællesskaber – samspil mellem forskellige systemiske niveauer er nødvendigt.

En **refleksiv og undersøgende tilgang** til, hvordan vi møder elever i undervisningen, er en del af vores grundlæggende forståelse af arbejdet med inklusion. For den enkelte lærer og for teamet omkring eleven er det vigtigt, at vi har princippet om gensidig tilpasning for øje.

Der er **ingen faste skabeloner** for, hvordan inklusion lykkes. Har et barn fx en diagnose, så skal skolen stadig holde sig for øje, at børn med diagnoser er forskellige og har forskellige behov. Man er ikke sin diagnose. En **udredning af en mulig diagnose** kan dog være rigtig vigtig for barnet, forældrene og skolen. Derfor er det nødvendigt at fokusere på en **tidlig dialog** mellem de forskellige systemer, hvis en bekymring omkring et barns forudsætninger og adfærd vækkes. En del af det indre system er barnet selv: Under hensyntagen til alder og modenhed, bør barnet inddrages i samarbejdet og være klar over egne styrker og udfordringer.

Vi er som skole bevidste om, at der er **grænser for inklusion**: Nogle gange er det eneste rigtige, at eleven får et andet skoletilbud, fx på en specialskole med ekspertise, ressourcer og rammer, der bedre kan imødekomme barnets særlige behov. Grænser for inklusion kan også omhandle forældresamarbejdet: Det er nødvendigt, at skole og forældre trækker i samme retning, hvis et barn med vanskeligheder af faglig eller social karakter, skal inkluderes i skolens fællesskab. En åben og tillidsfuld dialog med gensidig respekt og empati er en forudsætning for, at skolen kan lykkes med opgaven.

Skønner vi, at **et andet skoletilbud** vil være en reel og attraktiv mulighed for barnet, så samarbejder naturligvis tæt med forældrene, så de hele vejen igennem er med i processen omkring at få visiteret eleven til et mere egnet skoletilbud. Vi er bevidste om, at det for forældre kan være en både tidskrævende og sårbar proces at skulle erkende, at ens barn har brug for et specialtilbud.

Inklusionspraksis på Landsgrav Friskole kan deles op i fire områder: 1) Ejerskab til opgaven – hvad er vores fælles holdning til inklusionsopgaven? 2) Ressourcer – hvilke økonomiske, lokalemæssige og normeringsmæssige rammer har vi? 3) Organisering – hvordan samarbejder vi om opgaven? 4) Teknologi – hvilke kompetencer har vi på området?

1) **Ejerskab:**

På skolen dyrkes en fælles positiv holdning til arbejdet med at skabe inkluderende fællesskaber, hvor det er muligt for alle elever at føle sig inkluderet såvel socialt som fagligt. Vi er opmærksomme på, at vi har et særligt ansvar for ikke at stigmatisere elever i tale og adfærd. Vi tager som professionelle lærere og pædagoger ansvaret for at opretholde en positiv relation på os, og vi er bevidste om, at vi er rollemodeller for eleverne, når det handler om at give plads til alle. Vi er bevidste omkring vores sociale ansvar som friskole.

2) **Ressourcer:**

Økonomi: Vi modtager et inklusionstilskud på 70.000 fra staten, og dermed forpligter vi os også til at iværksætte inklusionsfremmende initiativer på skolen

Hvis en elev har behov for specialundervisning/personlig støtte af et omfang på mindst 9 klokke timer om ugen, og der foreligger en PPV (pædagogisk psykologisk vurdering) fra PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning) og evt. en udredning fra børnepsykiatrisk klinik, der understøtter dette behov, så kan vi få et særligt tilskud efter gældende taxametertakster.

Lokaler: Vi har et særligt lokale, der forbeholdt specialundervisning af elever. I klasserne indrettes afskærmede arbejdspladser, hvor det er muligt.

Normering: I skoleåret 2017-18 er der afsat ugentligt 43 timer til inklusionsfremmende tiltag som fx støttelærefunktioner, specialundervisning og tolærertimer.

3) **Organisering:**

I undervisningen er lærerne opmærksomme på at inddrage metoder som fx cooperative learning, der med en tydelig struktur og rollefordeling eleverne imellem, understøtter et inkluderende arbejdsfællesskab.

Der tages hensyn til den enkelte elevs behov og særlige aftaler om arbejdsmetoder, behov for pauser og lignende kan tages i brug. Fagligt søger den enkelte lærer at tilpasse undervisningsindhold og krav til den enkelte elevs behov.

I teamet omkring elever med særligt støttebehov er det hele teamets ansvar at følge op på den handleplan, der i fællesskab udarbejdes for eleven. Klasselærer og støttelærer er tovholdere for at sætte arbejdet med handleplan i gang, ligesom de også sørger for at der følges op på denne. Inklusionslærer deltager i arbejdet med at lave handleplaner.

Ved kontakt med eksterne ressourcer og ved særlige møder med forældrene involveres skolelederen. Denne deltager på møderne og skriver referat.

Der udarbejdes handleplaner for elever med særligt støttebehov samt for elever, der modtager specialundervisning.

Handleplaner for elever med særligt støttebehov:

I teamets samarbejde omkring udarbejdelse af handleplaner vurderes elevens faglige og sociale ressourcer og udfordringer.

Handleplanen bredes ud til alle lærere omkring eleven, skoleledelse, forældre og eleven selv, hvis denne har alderen til det.

I handleplanen indgår:

- Status/sammenhæng: Faglig og social status. Elevens ressourcer beskrives. Elevens aktuelle vanskeligheder beskrives.
- Mål: Hvad vil vi gerne opnå? Beskriv sociale/faglige udviklingsmål for eleven.
- Tegn: Hvordan kan vi registrere, at vi er på vej mod målene?
- Tiltag: Støttens form og formål beskrives. Fælles tiltag i klassen/blandt lærerne beskrives. Hvordan kan forældrene bakke op om målene? Hvad skal eleven selv?
- Evaluering: Hvornår og hvordan evalueres?

Referater og handleplaner opbevares altid i elevens mappe på kontoret.

Handleplaner for elever der tilbydes specialundervisning:

I specialundervisningsregi udarbejdes også handleplaner, som kommunikeres ud til elev og forældre. Efter hvert forløb i specialundervisningsregi evalueres elevens udbytte i et evalueringsnotat. Såvel handleplan som evalueringsnotat indsættes i mappe på kontoret.

I handleplanen indgår mål for forløbet og beskrivelse af undervisningens indhold, varighed og form. I evalueringsnotatet indgår en status på elevens faglige udvikling i henhold til handleplanens mål samt elevens motivation for specialundervisning. Der konkluderes også, om eleven vil få tilbudt specialundervisning i den kommende periode.

4) **Teknologi:**

Faglige kompetencer og personlige egenskaber hos medarbejderne:

Lærere og pædagoger på Landsgrav Friskole er alle opmærksomme på, at en tydelig og anerkendende klasseledelse fremmer den fælles opgave med at skabe inkluderende fællesskaber.

Lærerne har redskaber til og erfaring med ledelse af klassers adfærd og relationer.

Inklusionslærer har qua kursus og erfaring særlige forudsætninger for at samarbejde og rådgive i forhold til inklusion af elever med særlige behov. Inklusionslærer kan fx tilbyde observation af elev og undervisningssituation, sparring med lærer og coaching af elever samt samarbejde og rådgivning i forhold til handleplaner.

Specialundervisningslærere i hhv. dansk og matematik har særlige forudsætninger, fagligt såvel som personligt, for at varetage en specialundervisning, der motiverer og støtter elever med faglige vanskeligheder. Gennem kurser om elever med dansk- og matematikvanskeligheder har de tilegnet sig den nødvendige viden for at kunne målrette undervisningen.

Skolens læsevejleder tester elever for ordblindhed. I 3. klasse screenes alle elever, og herudfra besluttet det om der er elever, der skal testes mere grundigt. Elever med læse- og/eller skrivevanskeligheder tilbydes it-rygsæk, som vi søger gennem SPSU-styrelsen.

Motoriklærer tilbyder en times ugentlig motorisk træning til elever i indskoling, der har gavn af dette. Ydermere er motoriklærer tilknyttet 0. klasse en time om ugen.

Løbende efteruddannelse gennem individuelle kurser eller temaer på pædagogisk weekend ruster personalet til inklusionsopgaven.

Udefrakommende støtte som vi gør brug af:

- PPR (psykolog, ergoterapeut, talehørepædagog)
- Ekstern underviser i forbindelse med oplæring i brug af it-rygsæk
- Sundhedsplejerske

Redskaber til at reflektere og kommunikere:

- Der tages referat fra alle møder angående elever med støttebehov, ligesom der også altid foreligger en dagsorden eller en beskrevet hensigt med mødet.
- Lærerne bør anvende refleksive metoder til samtaler om elever og undervisningssituationer. I den refleksive samtale foldes en problemstilling ud ved at der stilles åbne og undersøgende spørgsmål til en fokuspersion. I den refleksive samtale gives ikke gode råd; der lyttes og der spørges, således at fokuspersionen selv kommer frem til svar.

Patrizia Lindstrøm, Landsgrav Friskole

Opdateret august 2017

Skrevet på baggrund af fælles refleksioner fra lærermøde ved skoleårets start 2015 og vha. inspiration fra Rasmus Alenkjær, "Den inkluderende skole".